

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 437/08-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. novembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti T., s. r. o., V., zastúpenej advokátom Mgr. I. I., V., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva pokojne užívať majetok zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj základného práva vyjadriť sa ku všetkým dôkazom zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Co 386/2005 zo 14. júna 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti T., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. decembra 2007 doručená sťažnosť spoločnosti T., s. r. o., V. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva pokojne užívať majetok zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj základného práva vyjadriť sa ku všetkým dôkazom zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Co 386/2005 zo 14. júna 2007.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa v exekučnom konaní 9. októbra 1998 stala vlastníčkou 110 ks akcií spoločnosti T., a. s. (ďalej len „spoločnosť“), čo predstavovalo 5,78 % podiel na základnom imaní tejto akciovej spoločnosti. Na základe rozhodnutia Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) č. 043/1998/SAN z 9. decembra 1998 Stredisko cenných papierov Slovenskej republiky, a. s. (ďalej len „SCP“), uskutočnilo výmaz akcií spoločnosti z účtu sťažovateľky a pripísalo ich na účet Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky ako ich nového vlastníka.

Na základe žaloby sťažovateľky podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zákonnosť uvedeného rozhodnutia ministerstva preskúmal Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorý rozsudkom sp. zn. 4 Sž 143/01 z 28. mája 2002 rozhodnutie ministerstva č. 043/1998/SAN z 9. decembra 1998 zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Vzhľadom na skutočnosť, že zákonom č. 329/2000 Z. z. o Úrade pre finančný trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov prešli kompetencie štátneho dozoru nad kapitálovým trhom z ministerstva financií na Úrad pre finančný trh (ďalej len „úrad“), ministerstvo po vrátení veci najvyšším súdom nové rozhodnutie vo veci nevydalo, čo sťažovateľke oznámilo listom z 30. júna 2003. Úrad listom č. 1586/2002-ÚFT z 8. novembra 2002 sťažovateľke oznámil, že z dôvodu zmeny podoby akcií spoločnosti zo zaknihovaných na listinné, nie je možné vykonať opravu v evidencii SCP.

V dôsledku rozhodnutia ministerstva spoločnosť nevyplatila sťažovateľke v roku 2002 riadne a mimoriadne dividendy, na základe čoho sa sťažovateľka žalobou podanou Okresnému súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) 20. decembra 2002 podľa zákona

č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“) domáhala náhrady škody, ktorá jej vznikla nevyplatením dividend v dôsledku nezákonného rozhodnutia ministerstva.

Okresný súd rozsudkom č. k. 12 C 203/02-90 z 13. mája 2005 žalobu sťažovateľky o náhradu škody zamietol s odôvodnením, že sťažovateľka nie je aktívne legitimovaná domáhať sa náhrady škody, pretože nebola účastníčkou konania, v ktorom malo ministerstvo vydať nezákonné rozhodnutie, že rozhodnutie ministerstva bolo zrušené najvyšším súdom nie z dôvodu jeho nezákonnosti, ale z dôvodu, že ministerstvo nepredložilo najvyššiemu súdu administratívny spis, ďalej z dôvodu, že podľa názoru okresného súdu je rozhodnutie najvyššieho súdu, ktorým bolo zrušené označené rozhodnutie ministerstva, nulitným rozhodnutím, pretože najvyšší súd nebol oprávnený v danej veci konať, a napokon okresný súd vyslovil názor, že rozhodnutie najvyššieho súdu napriek vyznačenej doložke právoplatnosti nie je právoplatné.

Na základe odvolania sťažovateľky, ktorá odvolaním napadla výrok rozsudku okresného súdu v merite veci (ministerstvo sa odvolalo proti výroku o trovách konania), krajský súd sťažnosťou napadnutým rozsudkom sp. zn. 3 Co 386/2005 zo 14. júna 2007 rozsudok okresného súdu vo veci samej potvrdil, avšak na podklade iných dôvodov, než ako rozhodol okresný súd, pretože dospel k záveru, že „... žaloba žalobcu je predčasná lebo v danej veci chýba rozhodnutie, ktoré by bolo zrušené pre jeho nezákonnosť“.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že rozhodnutie krajského súdu je neodôvodnené, pretože „... záver súdu o absencii nezákonného rozhodnutia v konaní, v ktorom nezákonné rozhodnutie č. 043/1998/SAN bolo zrušené, krajský súd nijako neodôvodnil“, a tiež, že toto rozhodnutie je „celkom nezrozumiteľné“, pretože podľa sťažovateľky nie je zrejmé ani to, čo mal krajský súd na mysli, keď konštatoval: „Odvolaací súd pokiaľ ide o stanovisko odporcu, že Najvyšší súd SR nebol vecne príslušný na konanie vo veci preskúmania rozhodnutia odporcu č. 043/1998/ SAN zo dňa 9. 12. 1998, že toto rozhodnutie nepovažuje za zrušené, ako aj jeho stanovisko, že v predmetný rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn.

4 SŽ 143/01 zo dňa 28. 5. 2002 považuje za stanovisko, ktoré je v rozpore s právnymi predpismi.“, a napokon, že rozhodnutie krajského súdu je aj neúplné, pretože sa vôbec nevysporiadal s tým, že sťažovateľka sa žalobou domáhala náhrady škody aj z dôvodu nesprávneho úradného postupu ministerstva, ktorý mal spočívať v tom, že ministerstvo nekonalo so sťažovateľkou ako s účastníkom konania.

V súvislosti s napadnutým rozsudkom krajského súdu sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

„Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu záver o absencii nezákonného rozhodnutia v konaní o náhradu škody nevyplýva a preto prijatý právny záver je so zreteľom na skutkový stav zrejme neodôvodnený a arbitrárny a z ústavného hľadiska neospravedlňiteľný a neudržateľný a má za následok porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Sťažovateľ sa v konaní o náhradu škody domáhal priznania nároku na náhradu škody nielen v dôsledku vydania nezákonného rozhodnutia Ministerstva financií SR č. 043/1998/SAN zo dňa 9. decembra 1998, ale aj v dôsledku nesprávneho úradného postupu v konaní, ktoré vydaniu tohto rozhodnutia predchádzalo. ...

Krajský súd sa touto námietkou sťažovateľa vôbec nezaoberal, čím neporušil len ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a to viazanosť odvolacieho súdu rozsahom a dôvodmi odvolania, ale aj základné právo sťažovateľa na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľ sa až z odôvodnenia odvolacieho rozsudku dozvedel, že absentuje v tomto konaní rozhodnutie, ktoré by bolo zrušené pre jeho nezákonnosť a keďže už nemá možnosť zaujímať k tomuto záveru stanovisko a predkladať dôkazy na jeho vyvrátenie, bola mu odňatá reálna a efektívna možnosť konať pred súdom. ...

Konanie Krajského súdu v Bratislave a rozhodnutie vo veci vedenej pod sp. zn. 3 Co 386/2005 vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nie je dostatočne odôvodnené a je arbitrárne. V konaní bola sťažovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom, lebo právny záver odvolacieho súdu o absencii nezákonného rozhodnutia vyplynul až z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, kedy už sťažovateľ nemal možnosť k tomuto záveru zaujímať stanovisko a predkladať dôkazy na jeho vyvrátenie.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

„1. Krajský súd v Bratislave vo veci vedenej pod sp. zn. 3 Co 386/2005 porušil právo spoločnosti T. spoločnosť s ručením obmedzeným V., V. vlastníť majetok zaručené v čl. 20 ods. 1, právo na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 a právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo pokojne užívať svoj majetok zaručené v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Rozsudok Krajského súdu sp. zn. 3 Co 386/2005-133 zo dňa 14. júna 2007 sa zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania pozostávajúce z odmeny za právne služby vo výške 9.444,- Sk na účet právneho zástupcu sťažovateľa... do 15. dní od právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde

nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstata námietok sťažovateľky proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu sp. zn. 3 Co 386/2005 zo 14. júna 2007 sa týka predovšetkým jej námietok o porušení základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť z dôvodu neodôvodnenosti, nezrozumiteľnosti a neúplnosti označeného rozhodnutia krajského súdu, z ktorého sa sťažovateľka podľa jej tvrdení navyše dozvedela novú skutočnosť o „*chýbajúcom rozhodnutí, ktoré by bolo zrušené pre nezákonnosť*“, proti ktorej sa už nemohla argumentačne brániť, pretože krajský súd konal v danej veci už ako súd druhého stupňa, preto malo dôjsť aj k porušeniu základného práva sťažovateľky vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, pričom porušenie označených základných práv a práv malo mať v konečnom dôsledku dopad na vlastnícke práva sťažovateľky, čím malo byť porušené aj jej základné právo zaručené v čl. 20 ods. 1 ústavy a právo zaručené v čl. 1 dodatkového protokolu.

Ústavný súd pripomína, že jeho úlohou nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Ústavný súd je v súlade so svojou všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy mu umožňuje preskúmať aj napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov, avšak iba z hľadiska, či je, alebo nie je v súlade s ústavno-procesnými zásadami upravenými v ústave. Ústavný súd nevykladá iné ako ústavné zákony, a preto musí preskúmať len to, či sa tieto zákony nevyložili spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav.

Z odôvodnenia sťažnosťou napadnutého rozsudku vyplýva, že krajský súd odôvodnil svoje závery takto:

«Navrhovateľ aj v konaní pred odvolacím súdom zotrval na svojom nároku náhrady škody podľa zák. č. 58/1969 Zb.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej len „štátny orgán“). Štát zodpovedá taktiež za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu spoločenskej organizácie vydaným pri plnení úloh štátneho orgánu, ktoré na túto organizáciu prešli.

Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb. nárok na náhradu škody nemožno uplatniť, dokiaľ právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, pre nezákonnosť nezrušil príslušný orgán. Rozhodnutím tohto orgánu je súd rozhodujúci o náhrade škody viazaný.

Z vyššie uvedeného je nesporné, že pre riešenie prípadného nároku na náhradu škody voči štátu sú predpoklady uvedené v § 1 ods. 1 a § 18 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb..

V danom prípade neboli podmienky určené týmito ustanoveniami splnené.

Navrhovateľ podľa zmenového výpisu účtu cenných papierov zo dňa 9. 10. 1998 vedeného Strediskom cenných papierov SR Bratislava a. s., mal ako majiteľ na účte 110 akcií T. a. s.

Z vykonaného dokazovania pred súdom prvého stupňa bolo preukázané, že odporca rozhodnutím č. 043/1998/SAN zo dňa 9. 12. 1998 uložil Stredisku cenných papierov do 3 dní od doručenia rozhodnutia uviesť evidenciu účtu majiteľa, Ministerstva hospodárstva SR, ako jediného majiteľa akcií vydaných spoločnosťou T. a. s. B. , do pôvodného stavu, t. j. do stavu pred 9. 10. 1998.

Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 4 Sž 143/01 zo dňa 28. 5. 2002 rozhodnutie odporcu č. 043/1998/SAN zo dňa 9. 12. 1998 zrušil a vec vrátil odporcovi na ďalšie konanie. Rozhodnutie bolo zrušené z dôvodu absencie administratívneho spisu, preto Najvyšší súd neskúmal vecnú stránku tohto rozhodnutia.

Z vyjadrenia odporcu bolo preukázané, že odporca po zrušení a vrátení veci Najvyšším súdom SR nekonal, nové rozhodnutie nevydal z dôvodu, že sú toho názoru, že

Najvyšší súd SR nebol vecne príslušný na konanie o rozhodovaní, preto toto rozhodnutie nepovažujú za zrušené, považujú ho za platné. Taktiež nepovažujú predmetný rozsudok Najvyššieho súdu SR za právoplatný.

Podľa § 135 ods. 2 O. s. p. inak otázky, o ktorých patrí rozhodnúť inému orgánu, môže súd posúdiť sám. Ak však bolo o takejto otázke vydané príslušným orgánom rozhodnutie, súd z neho vychádza.

Z citácie uvedeného zákonného ustanovenia je nesporné, že navrhovateľ, odporca, ale aj súd z rozsudku Najvyššieho súdu musí vychádzať.

Je preto nesporné, že rozhodnutie odporcu č. 043/1998/SAN zo dňa 9. 12. 1998 bolo Najvyšším súdom SR zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie. Nové rozhodnutie vo veci nebolo vydané. Preto chýba v danej veci rozhodnutie, ktoré by bolo zrušené pre jeho nezákonnosť a teda aj podmienka pre konanie.

Odvolačný súd na základe uvedeného vyššie dospel k záveru, že návrh navrhovateľa z tohto dôvodu je predčasne podaný. Rozsudok súdu prvého stupňa preto podľa § 219 O. s. p. potvrdil, ale z dôvodov neexistenciu základu pre uplatnenie si náhrady škody podľa zák. č. 58/1969 Zb.

Odvolačný súd pokiaľ ide o stanovisko odporcu, že Najvyšší súd SR nebol vecne príslušný na konanie vo veci preskúmania rozhodnutia odporcu č. 043/1998/SAN zo dňa 19.12.1998, že toto rozhodnutie nepovažuje za zrušené, ako aj jeho stanovisko, že v predmetný rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Sž 143/01 zo dňa 28. 5. 2002 považuje za stanovisko, ktoré je v rozpore s platnými právnymi predpismi.

Hodnotenie súdu prvého stupňa, pokiaľ ide o uvedený rozsudok Najvyššieho súdu SR že je rozsudkom nulitným, ako aj hodnotením, že predmetný rozsudok nie je právoplatný, taktiež považuje za hodnotenie v rozpore s právnymi predpismi. Súd prvého stupňa nie je oprávnený tieto skutočnosti riešiť ani ako predbežnú otázku. Súd prvého stupňa zrejme opomenul, že je povinný podľa § 132 ods. 2 O. s. p. z takéhoto rozhodnutia vychádzať. Je nesporné, že v danom prípade išlo o rozhodovanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Voči rozhodnutiam súdov podľa tejto časti neboli prípustné opravné prostriedky s výnimkou mimoriadneho dovolania. Podľa § 10a ods. 4 O. s. p. o dovolaniach proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky mohol rozhodnúť opäť len Najvyšší súd Slovenskej republiky (iný senát). Jedine tento súd mal oprávnenie riešiť otázku

prípadnej nesprávnosti vecnej príslušnosti. Taktiež pokiaľ ide o vyznačenie právoplatnosti na rozhodnutí, tento úkon v danej veci mohol vykonať iba Najvyšší súd Slovenskej republiky. Aj prípadnú opravu tohto údaju (napr. v pochybnostiach pri exekúcii a pod.) môže vykonať iba tento súd. Podľa vyjadrenia Najvyššieho súdu SR je vyznačenie právoplatnosti na predmetnom rozsudku správne a rozsudok je právoplatný. Nie je v právomoci iného súdu, prípadne iného orgánu túto skutočnosť hodnotiť a meniť.»

V súvislosti s namietaným porušením základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd posudzoval rozsudok krajského súdu sp. zn. 3 Co 386/2005 zo 14. júna 2007 z hľadiska, či sa krajský súd pri výklade zákonných ustanovení, na ktorých svoje rozhodnutie založil, neodchýlil natoľko od ich znenia, že by zásadne poprel ich účel a význam, pretože o svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom možno uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 48/02, II. ÚS 159/07).

Z citovanej časti napadnutého rozsudku vyplýva, že krajský súd predovšetkým skúmal, či sú naplnené zákonné predpoklady priznania nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle požiadaviek podľa zákona č. 58/1969 Zb., pričom jednou z takýchto požiadaviek bolo, aby rozhodnutie, ktorým malo dôjsť k spôsobeniu škody, bolo zrušené pre nezákonnosť. Krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie ministerstva, ktoré malo byť podľa tvrdení sťažovateľky dôvodom vzniku jej škody, bolo zrušené rozsudkom najvyššieho súdu, avšak nie z dôvodu jeho nezákonnosti, ale z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti, kvôli nepredloženiu súvisiaceho administratívneho spisu najvyššiemu súdu zo strany ministerstva. Ďalej krajský súd poukázal na skutočnosť, že konanie súvisiace s rozhodnutím ministerstva je stále živé, pretože po zrušení tohto rozhodnutia najvyšší súd vrátil vec ministerstvu na ďalšie konanie, a preto krajský súd konštatoval, že z tohto hľadiska je žaloba sťažovateľky „predčasná“. Vzhľadom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že nie je daný zákonný predpoklad existujúceho (konečného) rozhodnutia zrušeného pre jeho nezákonnosť, v dôsledku vydania ktorého by sťažovateľke bola spôsobená nenapraviteľná (v inom konaní) škoda, ktorej by sa mohla

domáhať už iba v zmysle krajským súdom citovaných ustanovení § 1 ods. 1 a § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb.

Ústavný súd uznáva, že právo sťažovateľky na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Súčasne však konštatuje, že toto právo neznamena, že na každý argument sťažovateľky je všeobecný súd povinný dať podrobnú odpoveď. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

Ústavný súd v tejto spojitosti zdôrazňuje, že nejde o porušenie práva na spravodlivý proces, ak všeobecný súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhovie, ak je takéto rozhodnutie všeobecného súdu v súlade s objektívnym právom. Reálne uplatnenie a garantovanie základného práva na súdnu ochranu nielenže neznamená právo na úspech v konaní, ale ani nárok na to, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (napr. IV. ÚS 340/04).

Aplikácia v rozsudku sp. zn. 3 Co 386/2005 zo 14. júna 2007 krajským súdom citovaných ustanovení zákona č. 58/1969 Zb. je podľa názoru ústavného súdu v súlade s ich účelom, preto sa odôvodnenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu nejaví ako zjavne neodôvodnené, svojvoľné alebo ústavne neudržateľné, resp. spôsobilé vyvolať porušenie sťažovateľkou označeného základného práva a práva na spravodlivé súdne konanie zaručených v ústave a dohovore.

V súvislosti s namietaným porušením základného práva a práva na spravodlivé súdne konanie sťažovateľka v sťažnosti namietala nielen neodôvodnenosť a svojvoľnosť

napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ale aj jeho nezrozumiteľnosť v súvislosti s tým, ako sa krajský súd vysporiadal so stanoviskom ministerstva a okresného súdu, a tiež namietala neúplnosť rozhodnutia krajského súdu z dôvodu, že krajský súd sa nevysporiadal s tým, že sťažovateľka sa žalobou podľa zákona č. 58/1969 Zb. mala domáhať náhrady škody aj v dôsledku nesprávneho úradného postupu ministerstva.

Z citovaného rozhodnutia je nepochybne zrejmé, že krajský súd sa nestotožnil so stanoviskom okresného súdu a s obrannou argumentáciou ministerstva, čo sa týka ich názoru na neprávoplatnosť a „nulitnosť“ rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 4 SŽ 143/01 z 28. mája 2002, ktorým bolo zrušené rozhodnutie ministerstva a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie, a toto ich stanovisko vyhodnotil ako „*v rozpore s platnými právnymi predpismi*“, pričom krajský súd svoj názor právne vyargumentoval odvolaním sa na ustanovenie § 135 ods. 2 OSP s tým, že označené rozhodnutie najvyššieho súdu, je pre ministerstvo, ako aj pre iné orgány a súdy vrátane konajúceho krajského súdu právne záväzné. Krajský súd založil svoje rozhodnutie potvrdiť rozhodnutie okresného súdu o zamietnutí žaloby sťažovateľky ako vecne správne na iných dôvodoch ako okresný súd, o čom svedčí aj konštatovanie krajského súdu, že „*Rozsudok súdu prvého stupňa preto podľa § 219 O. s. p. potvrdil, ale z dôvodov neexistencie základu pre uplatnenie si náhrady škody podľa zák. č. 58/1969 Zb.*“.

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľky o neúplnosti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu, pretože krajský súd sa podľa jej názoru nevysporiadal s tým, že sťažovateľka sa žalobou domáhala náhrady škody aj v dôsledku nesprávneho úradného postupu ministerstva, ústavný súd konštatuje, že zo žaloby sťažovateľky podanej okresnému súdu 20. decembra 2002, ktorej kópia bola prílohou sťažnosti, vyplýva, že sťažovateľka sa domáhala náhrady škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. iba v súvislosti s nezákonným rozhodnutím ministerstva, nie však v súvislosti s jeho nesprávnym úradným postupom. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru o neodôvodnenosti aj tejto námietky sťažovateľky v súvislosti s ňou namietaným porušením čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľka v sťažnosti namietala, že napadnutým rozhodnutím krajského súdu bolo porušené aj jej základné právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, pretože o absencii zrušeného rozhodnutia pre jeho nezákonnosť, čo bol dôvod zmietnutia jej žaloby, sa dozvedela až z druhostupňového rozhodnutia, takže proti tomuto argumentu sa už nemohla účinne brániť ani sa k nemu vyjadriť, čím jej *„bola odňatá reálna a efektívna možnosť konať pred súdom“*.

V súvislosti s touto námietkou sťažovateľky ústavný súd podotýka, že zákonná podmienka na účinné domáhanie sa náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím spočívajúca v existencii zrušeného rozhodnutia pre jeho nezákonnosť vyplývala už zo samotného znenia zákona č. 58/1969 Zb., pričom sťažovateľka bola navyše v konaní pred všeobecnými súdmi relevantne právne zastúpená advokátom. Okrem toho, v prípade, že sa sťažovateľka domnieva, že krajský súd jej znemožnil konať pred súdom, mala možnosť využiť proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie) podľa 237 písm. f) OSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Vzhľadom na uvedené ústavný súd považuje za zjavne neopodstatnenú aj námietku sťažovateľky o porušení čl. 48 ods. 2 ústavy.

Pretože sťažovateľka namietala porušenie čl. 20 ods. 1 a čl. 1 dodatkového protokolu iba v nadväznosti na ňou namietanú svojvoľnosť a arbitrárnosť záverov napadnutého rozsudku krajského súdu, v dôsledku čoho malo byť porušené základné právo a právo na spravodlivé súdne konanie, ústavný súd vzhľadom na uvedené závery o nezistení porušenia práva na spravodlivé súdne konanie, ako aj vzhľadom na to, že krajský súd nemôže byť primárnym porušovateľom označených práv, nepovažoval za potrebné zaoberať sa osobitne uvedeným článkom ústavy a dodatkového protokolu, ktoré mali byť podľa sťažovateľky tiež porušené.

Vzhľadom na to, že ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a namietaným porušením čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 48 ods. 2 ústavy a v tom dôsledku ani porušením čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1

dodatkového protokolu, sťažnosť sťažovateľky už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, a rozhodnutie o zrušení napadnutého rozhodnutia krajského súdu a o priznaní náhrady trov konania je podmienené vyslovením porušenia práv alebo slobôd sťažovateľky (§ 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa tou časťou sťažnosti, ktorou sa ich sťažovateľka domáhala, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. novembra 2008